

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

08 02 2016 р.

м. Київ

№ 92

Про організацію доопрацювання
навчальних програм для учнів 10-11 класів
загальноосвітніх навчальних закладів

З метою розвантаження навчальних програм для учнів 10-11 класів
загальноосвітніх навчальних закладів

НАКАЗУЮ:

1. Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю. Г.) спільно з Інститутом модернізації змісту освіти забезпечити до 1 квітня 2016 року доопрацювання навчальних програм для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів (далі-програми) відповідно до чинних типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів.

2. Затвердити склад робочих груп з доопрацювання програм, що додається.

3. Робочим групам та департаменту загальної середньої та дошкільної освіти (Кононенко Ю.Г.):

1) розробити до 01.04.2016 проекти програм;

2) розмістити 05.04.2015 проекти програм для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Міністерства (www.mon.gov.ua);

3) За наслідками громадського обговорення доопрацювати до 16.05.2016 проекти програм з урахуванням зауважень.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Хобзея П. К.

Міністр

Сергій Квіт

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

08 02 16 № 92

**Склад робочих груп з доопрацювання навчальних програм
з історії:**

1. Ладиченко Тетяна В'ячеславівна, завідувача кафедри Інституту історичної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, професор, кандидат історичних наук (голова).
2. Байкеніч Ганна Василівна, завідувачка сектором методичної роботи Українського інституту національної пам'яті.
3. Євтушенко Раїса Іванівна, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.
4. Баханов Костянтин Олексійович, професор Бердянського державного педагогічного університету, доктор педагогічних наук.
5. Гісем Олександр Володимирович, методист ЗНЗ «Міжнародна українська школа», кандидат історичних наук.
6. Головка Володимир Вікторович, старший науковий співробітник Інституту історії України НАН України, кандидат історичних наук.
7. Лебедева Юлія Геннадіївна, заслужений вчитель України.
8. Павлов Василь Борисович, головний спеціаліст сектору методичної роботи УІНП.
9. Палій Олександр Андрійович, історик, політичний консультант.
10. Патриляк Іван Казимирович, декан історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор історичних наук, професор.
11. Руккас Андрій Олегович, заступник декана історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук доцент.
12. Трухан Олександр Феодосійович, старший викладач кафедри методики суспільно-гуманітарної освіти та виховання Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.
13. Філіпенко Тетяна Михайлівна, вчитель правознавства Курахівської гімназії «Престиж» Мар'їнської райради Донецької обл., заслужений вчитель України.
14. Клименко Нінель Павлівна, доцент Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат історичних наук.

З правознавства:

1.Ремех Тетяна Олексіївна, завідувача лабораторією Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук (голова).

2.Дністрянська Наталія Володимирівна, вчитель гімназії № 18 м. Луцька.

3.Євтушенко Раїса Іванівна, головний спеціаліст Міністерства освіти і науки.

4.Клименко Нінель Павлівна, доцент Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат історичних наук.

5.Кузьменко Олександр Васильович, доцент Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут", кандидат педагогічних наук.

6.Майорський Вячеслав Віталійович, заступник директора ЗОШ № 1 м.Іллічівська Одеської області.

7.Павловська-Кравчук Вікторія Анатоліївна, директор НВК «Вересень», кандидат юридичних наук.

8.Перепьолкін Євгеній Олександрович, заступник директора, вчитель правознавства гімназії №6 м. Полтави.

9.Ратушняк Святослав Петрович, директор навчально-виховного комплексу №10 м. Хмельницького, вчитель правознавства, вчитель-методист.

10.Сутковий Володимир Лукич, вчитель ЗОШ № 11 м. Артемівська Донецької області.

З географії:

1.Олійник Ярослав Богданович (голова), декан географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор, доктор економічних наук.

2.Бойко Валентина Михайлівна, головний редактор Інформаційного збірника для директора школи та завідувачого дитячим садком РА «Освіта України».

3.Гільберг Тетяна Георгіївна, завідувач кафедри теорії та методик природничо-математичних дисциплін та технологій Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат географічних наук.

4.Вішнікіна Любов Петрівна, доцент кафедри географії та краєзнавства історичного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, кандидат педагогічних наук.

5.Гладковський Роман Васильович, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

6.Даценко Людмила Миколаївна, завідувач кафедри геодезії та картографії географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор, доктор географічних наук.

7.Забуга Наталія Іванівна, завідувач сектору фінансової грамотності та навичок підприємництва відділу цифрової освіти, фінансової грамотності та навичок підприємництва Інституту модернізації змісту освіти.

8.Коберник Сергій Георгійович, завідувач кафедри теорії і методики природничо-географічних дисциплін Інституту природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доцент, доктор педагогічних наук.

9.Коваленко Роман Романович, учитель-методист СШ № 260 міста Києва, викладач Міжнародного ліцею «Гранд» міста Києва, вчитель вищої категорії.

10.Кудирко Василь Іванович, доцент кафедри фізичної та економічної географії геолого-географічного факультету Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, кандидат педагогічних наук.

11.Муніч Неллі Володимирівна, асистент кафедри географії України географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат педагогічних наук.

12. Надтока Олександр Федорович, завідувач відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник.

13.Назаренко Тетяна Геннадіївна, головний науковий співробітник відділу навчання географії та економіки Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук.

14.Паламарчук Лариса Борисівна, професор кафедри теорії та історії педагогіки Гуманітарного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук.

15.Рихлик Тамара Іванівна, вчитель Вишгородської загальноосвітньої школи №1 І – III ступенів Київської області, заслужений вчитель України.

16.Уварова Ганна Євгеніївна, доцент кафедри країнознавства і туризму Інституту міжнародних відносин Національного авіаційного університету, кандидат педагогічних наук.

17.Топузов Олег Михайлович, директор Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник.

18.Совенко Валерій Володимирович методист навчально-методичного кабінету природничих дисциплін та регіонального краєзнавства Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів.

19. Масляк Петро Олексійович, професор кафедри географії України географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук.

20.Капіруліна Світлана Леонідівна, доцент Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.

З іноземної мови:

1.Редько Валерій Григорович, завідувач лабораторією навчання іноземних мов Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук (голова).

2.Коваленко Оксана Ярославівна, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти.

3.Калініна Лариса Вадимівна, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов Житомирського державного педагогічного університету професор.

4. Карп'юк Оксана Дмитрівна, вчитель-методист школи-гімназії м. Тернопіль.

5. Шопулко Марія Нікіфоровна, методист вищої категорії відділення науково-методичного забезпечення загальної середньої освіти Інституту інноваційних технологій і змісту освіти.

6. Куриш Світлана Михайлівна, завідувач кафедри Чернівецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

7. Клименко Юрій Михайлович, вчитель-методист школи-гімназії м. Біла-Церква Київської області.

8. Басай Надія Пилипівна, ст. науковий співробітник лабораторії навчання іноземних мов Інституту педагогіки АПН України.

9. Манько Світлана Олександрівна, заступник-директора СШ № 64 м. Києва.

10. Несвіт Алла Миколаївна, вчитель СШ № 312 м. Києва.

11. Самойлюкевич Інна Володимирівна, доцент кафедри методики викладання іноземних мов, кандидат педагогічних наук Житомирського державного педагогічного університету імені Івана Франка.

12. Сотникова Світлана Іванівна, викладач кафедри німецької філології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, кандидат філологічних наук, доцент.

З української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Котусенко Олена Юріївна, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерство освіти України.

2. Михайлівська Неля Анатоліївна, завідувач сектору організації підготовки вчителів відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

3. Глазова Олександра Павлівна, доцент кафедри мов і літератур Інституту післядипломної педагогічної освіти Київської університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.

4. Новосьолова Валентина Іванівна, старший науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України.

5. Кагало Олександра Олександрівна, методист кафедри мов і літератур Інституту післядипломної педагогічної освіти Київської університету імені Бориса Грінченка.

6. Голуб Ніна Борисівна, завідувач відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

7. Король Ольга Миколаївна, вчитель української мови і літератури ЗОШ І-ІІІ ступенів № 132 м. Києва.

8. Литвин Лариса Миколаївна, вчитель української мови і літератури Вишнівської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 Києво-Святошинської райдержадміністрації Київської області.

9. Остаф Ярослава Іванівна, вчитель української мови і літератури спеціалізованої школи № 87 м. Києва.

10. Дідух Тетяна Іванівна, методист української мови науково-методичного центру управління освіти Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації.

11. Тищенко Оксана Миколаївна, старший науковий співробітник Інституту української мови НАН України, кандидат філологічних наук.

12. Мельник Майя Михайлівна, вчитель української мови і література спеціалізованої школи № 130 м. Києва.

З української літератури для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Котусенко Олена Юріївна, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерство освіти України.

2. Михайлівська Неля Анатоліївна, завідувач сектору організації підготовки вчителів відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

3. Мовчан Раїса Валентинівна, провідний науковий співробітник відділу української літератури ХХ століття Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, доктор філологічних наук, професор.

4. Усатенко Галина Олегівна, голова Громадської ради при Міністерстві освіти і науки України, доцент Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

5. Коваленко Людмила Тарасівна, викладач кафедри мов і літератур Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук.

6. Дроздовський Дмитро Ігорович, науковий співробітник, докторант Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України, кандидат філологічних наук.

7. Кузьменко Наталія Іванівна, учитель української мови і літератури спеціалізованої школи № 130 м. Києва.

8. Пашинська Тетяна Анатоліївна, вчитель української мови і літератури Вишнівської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 Києво-Святошинської райдержадміністрації Київської області.

9. Михайлова Наталія Вікторівна, вчитель української мови і літератури ліцею "Наукова зміна" м. Києва.

10. Фасоля Анатолій Миколайович, старший науковий співробітник відділу української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

11. Почтаренко Ольга Миколаївна, вчитель української мови і літератури гімназії № 191 ім. П. Г. Тичини з поглибленим вивченням іноземних мов м. Києва.

12. Кондесюк Тетяна Володимирівна, вчитель української мови і літератури Білоцерківської гімназії № 2 Київської області.

13. Дмитренко Галина Кононівна, вчитель української мови і літератури гімназії "Троєщина".

З зарубіжної літератури:

1. Ковбасенко Юрій Іванович, завідувач кафедри світової літератури Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук, професор.

2. Котусенко Олена Юріївна, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерство освіти України.

3. Зінченко Світлана Володимирівна, старший науковий співробітник відділу андрагогіки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН, кандидат педагогічних наук.

4. Гайдамака Олена Василівна, завідувач сектору профільної середньої освіти відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

5. Волинець Ірина Миколаївна, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності Білоцерківського інституту економіки та управління ВНЗ університет "Україна", кандидат педагогічних наук.

6. Федоренко Лариса Олексіївна, методист Броварського методичного центру.

7. Шпак Ольга Митрофанівна, учитель зарубіжної літератури Боярського навчально-виховного комплексу "ЗОШ I ступеня-гімназія" Києво-Святошинського району.

8. Львова Галина Мирославівна, учитель зарубіжної літератури Бучанської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5.

9. Корнійчук Валерій Семенович, професор кафедри теорії Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор філологічних наук
Ткаченко Всеволод Іванович – голова Творчого об'єднання перекладачів Київської організації НСПУ.

10. Ліхоманова Наталя Олександрівна, доцент кафедри світової літератури Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат філологічних наук, доцент.

11. Каєнко Олександр Васильович, учитель зарубіжної літератури Новоукраїнської гімназії № 1 Кіровоградської області, заслужений вчитель України.

12. Баліна Катерина Никифорівна, учитель зарубіжної літератури ЗОШ № 29 м. Києва.

13. Тригуб Ірина Анатоліївна, учитель зарубіжної літератури Щасливської НВК Бориспільського району Київської області.

14. Шерстюк Вікторія Анатоліївна, учитель зарубіжної літератури ЗОШ I-III ступенів № 286 м. Києва.

З української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою:

1. Бондаренко Неллі Володимирівна, старший науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

2. Косянчук Сергій Володимирович, науковий співробітник відділу дидактики Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

3. Кононенко Віталій Леонідович, учитель української мови та літератури гімназії № 178 м. Києва.

З української мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською та молдовською мовами:

1. Бабич Надія Денисівна, професор кафедри історії та культури української мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидат філологічних наук.

2. Михайловська Неля Анатоліївна, завідувач сектору організації підготовки вчителів відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

3. Квітень Євгенія Дмитрівна, завідувач Науково-методичного центру суспільно-гуманітарних дисциплін Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області.

4. Морараш Анжела Костянтинівна, учитель української мови та літератури Чернівецької загальноосвітньої школи I-III ступенів №10 Чернівецької міської ради.

5. Фонарюк Тетяна Іванівна, учитель української мови та літератури Чернівецької гімназії № 6 Чернівецької міської ради.

З української мови загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою:

1. Михайловська Неля Анатоліївна, завідувач сектору організації підготовки вчителів відділу загальної середньої освіти і підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

2. Гнаткович Тетяна Дмитрівна, завідувач кабінету методики викладання суспільно-гуманітарних та художньо-естетичних дисциплін Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат педагогічних наук.

3. Борисова Єва Елемірівна, учитель української мови та літератури Ужгородської угорськомовної гімназії Закарпатської області.

4. Галас Алла Михайлівна, доцент кафедри української мови Ужгородського національного університету, кандидат філологічних наук.

5. Лавер Катерина Михайлівна, учитель української мови та літератури Ужгородської угорськомовної гімназії Закарпатської області.

6. Лукач Андріана Юліївна, методист обласного методичного центру бібліотечних фондів підручників та технічних засобів навчання при департаменті освіти і науки Закарпатської обласної державної адміністрації.

З трудового навчання:

1. Боринець Надія Іванівна, доцент кафедри методики природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

2. Боровик Дмитро Віталійович, директор гімназії-інтернату «Дитяча інженерна академія».

3. Дятленко Сергій Миколайович, заступник директора департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України.

4. Лосина Ніна Борисівна, методист вищої категорії Інституту модернізації змісту освіти.

5. Медвідь Ольга Юріївна, учитель Кролевецької спеціалізованої школи I-III ступенів № 3 Сумської області.

6. Мельник Олександр Васильович, заступник директора Інституту проблем виховання НАПН України, кандидат педагогічних наук.

7. Павич Ніна Миколаївна, методист Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

8. Пархоменко Олександр Миколайович, науковий співробітник Інституту проблем виховання НАПН України.

9. Попова Тетяна Сергіївна, учитель Новопечерської школи м. Києва.

10. Приходько Юлія Миколаївна, учитель гімназії № 17 м. Полтави.

11. Терешук Андрій Іванович, професор кафедри теорії і методики навчання технологій Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук.

12. Туташинський Василь Іванович, науковий співробітник лабораторії трудової підготовки і політехнічної творчості Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

13. Ходзицька Ірина Юліївна, учитель загальноосвітньої школи I-III ступенів № 243 м. Києва.

14. Палій Юрій Васильович, учитель загальноосвітньої школи I-III ступенів № 38 м. Чернівці.

З інформатики:

1. Ривкінд Йосиф Якович, вчитель інформатики ліцею № 38 імені Молчанова м. Києва, заслужений вчитель України.

2. Шакотько Віктор Васильович, заступник директора Кременчуцького педагогічного училища імені Макаренка Полтавської області, викладач-методист.

3. Нанаєва Тетяна Василівна, директор з корпоративних справ INTEL в Україні та СНД (за згодою).

4. Кудренко Богдан Віталійович, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

5. Завадський Ігор Олександрович, доцент кафедри математичної інформатики факультету кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат фізико-математичних наук.

6. Коршунова Ольга Вікторівна, завідувач сектору цифрової грамотності відділу неформальної та інформальної освіти для дорослих Інституту модернізації змісту освіти.

7. Лапінський Віталій Васильович, провідний науковий співробітник відділу математичної та інформативної освіти Інституту педагогіки НАПН України.

8. Паньков Андрій Вікторович - старший науковий співробітник сектору змісту підручників та навчальних матеріалів відділу загальної середньої освіти та підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

9. Почтаренко Андрій Сергійович, вчитель інформатики гімназії №191 ім.П. Тичини м. Києва.

10. Сколяр Борис Олександрович, вчитель інформатики загальноосвітньої школи I-III ступенів № 37 м. Києва.

З математики:

1. Бурда Михайло Іванович, завідувач відділу математичної та інформативної освіти Інституту педагогіки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор.

2. Васильєва Дарина Володимирівна, старший науковий співробітник відділу математичної та інформатичної освіти Інституту педагогіки НАПН України.

3. Кирей Ірина Дмитрівна, заступник директора Білоцерківської спеціалізованої природничо-математичної школи I-III ступенів № 16 імені М. О. Кириленка Білоцерківської міської ради Київської області.

4. Оліхненко Тетяна Миколаївна, вчитель математики Іванівського НВК Васильківського району Київської області.

5. Паньков Андрій Вікторович, старший науковий співробітник сектору змісту підручників та навчальних матеріалів відділу загальної середньої освіти та підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

6. Полонський Віталій Борисович, вчитель математики Києво-Печерського ліцею № 141 "Лідер" м. Києва.

7. Номіровський Дмитро Анатолійович, професор факультету кібернетики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор фізико-математичних наук, професор.

8. Циган Марина Зіновіївна, вчитель математики ліцею "Голосіївський" № 241 м. Києва.

9. Якір Михайло Семенович, вчитель Києво-Печерського ліцею № 141 «Лідер» м. Києва.

З фізичної культури:

1. Єрмоєнко Едуард Анатолійович, голова Всеукраїнської громадської організації "Українська федерація Хортингу", почесний голова Всеукраїнської громадської організації "Молода Україна".

2. Деревянко Вікторія Василівна, завідувач сектором базової середньої освіти відділу загальної середньої освіти та підготовки вчителів Інституту модернізації змісту освіти.

3. Тимчик Микола Валерійович, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Інституту фізичного виховання і спорту НПУ ім. М.П. Драгоманова, кандидат педагогічних наук.

4. Сілкова Валерія Олександрівна, вчитель школи I-III ступенів № 306 м. Києва.

5. Чешейко Сергій Михайлович, вчитель Новопечерської школи м. Києва.

6. Коломоєць Галина Анатоліївна, завідувач сектором навичок материнства і батьківства відділу неформальної та інформальної освіти для дорослих Інституту модернізації змісту освіти.

7. Кудренко Богдан Віталійович, головний спеціаліст департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

З біології:

1. Білявська Олена Вікторівна, методист Інституту модернізації змісту освіти.

2. Дерій Сергій Іванович, доцент Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, кандидат біологічних наук.

3. Козленко Олександр Григорович, науковий співробітник лабораторії хімічної і біологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України.

4. Князева Олена Володимирівна, учитель біології гімназії № 136 м. Києва.

5. Курсон Валентина Василівна, старший викладач Ніжинського державного університету імені М.В. Гоголя.

6. Мирна Лілія Анатоліївна, методист біології і екології Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

7. Мамчур Євгенія Іванівна, учитель Погребищенської середньої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 Вінницької області.

8. Фіцайло Світлана Сергіївна, заступник начальника відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

З хімії:

1. Величко Людмила Петрівна, завідувач лабораторією хімічної і біологічної освіти Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук.

2. Дубовик Олена Анатоліївна, завідувач сектором Інституту модернізації змісту освіти.

3. Новченкова Катерина Дмитрівна, учитель ліцею № 17 м. Хмельницького.

4. Павленко Вадим Олександрович, доцент кафедри неорганічної хімії Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат хімічних наук, доцент.

5. Свинко Людмила Леонтіївна, вчитель ліцею НТУУ «КПІ» м. Києва, кандидат хімічних наук.

6. Титаренко Наталія Володимирівна, методист Центру моніторингу столичної освіти.

7. Філоненко Ірина Олександрівна, учитель гімназії № 273 м. Києва.

8. Фіцайло Світлана Сергіївна, заступник начальника відділу змісту середньої освіти, мовної політики та освіти національних меншин Міністерства освіти і науки України.

З фізики:

1. Ляшенко Олександр Іванович, академік-секретар Відділення загальної середньої освіти НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України.

2. Заболотний Володимир Федорович, завідувач кафедри фізики і методики навчання фізики, астрономії Вінницького державного педагогічного

університету імені Михайла Коцюбинського, доктор педагогічних наук, професор.

3. Заседка Людмила Миколаївна, учитель Українського фізико-математичного ліцею, кандидат фізико-математичних наук.

4. Дерід Тетяна Василівна, учитель гімназії № 136 м. Києва.

5. Ненашев Ігор Юрійович, учитель фізики Харківського фізико-математичного ліцею № 27, головний редактор журналу «Фізика в школах України».

6. Чернецький Ігор Станіславович, голова асоціації вчителів фізики України.

7. Шиховцева Людмила Євгеніївна, методист Інституту модернізації змісту освіти

8. Фіцайло Світлана Сергіївна, заступник начальника відділу змісту середньої освіти, мовної політики та освіти національних меншин Міністерства освіти і науки України

З основ здоров'я:

1. Страшко Станіслав Васильович, завідувач кафедри медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, кандидат біологічних наук, професор.

2. Дерев'янка Вікторія Василівна, начальник відділу Інституту модернізації змісту освіти.

3. Думчева Анастасія Юріївна, спеціаліст програм сексуального та репродуктивного здоров'я, здоров'я дітей та підлітків, Бюро ВООЗ в Україні.

4. Жадан Олена Миколаївна, учитель Шелудьківського ліцею Зміївської районної ради Харківської області.

5. Мазаєва Катерина Вікторівна, завідувач науково-методичної лабораторії біології та основ здоров'я КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

6. Черниш Ірина Вікторівна, учитель Житомирського міського колегіуму м. Житомира.

7. Фіцайло Світлана Сергіївна, заступник начальника відділу змісту середньої освіти, мовної політики та освіти національних меншин Міністерства освіти і науки України.

З молдовської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням молдовською мовою:

1. Фетеску Лариса Іванівна, методист науково-методичної лабораторії мов і літератур національних меншин Одеського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

2. Кьося Віра Вікторівна, вчитель-методист молдовської мови та літератури (молдовської та зарубіжної) Новосільського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I - III ступенів – ліцей» Ренійського району Одеської області, заслужений вчитель України.

3. Пелін Галина Павлівна, психолог Новоселівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів-ліцей» Саратського району Одеської області.

4. Крецу Федір Анатолійович, віце-президент Всеукраїнської національно-культурної молдавської Асоціації, учитель української мови та літератури.

5. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З польської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою:

1. Іванова Марія Станіславівна, учитель польської мови і літератури загальноосвітньої школи I-III ступенів ім. св. Магдалени № 10 м. Львова.

2. Приведа Олександра Миколаївна, завідувач кабінету практичної психології і соціальної роботи Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

3. Ковальова Людмила Леонідівна, старший викладач кафедри гуманітарної освіти Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

4. Хлопек Адам Броніславович, учитель польської мови і літератури загальноосвітньої школи I-III ступенів ім. св. Магдалени № 10 м. Львова, голова Спілки учителів-полоністів України.

5. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З румунської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою:

1. Остафій Ольга Романівна, головний спеціаліст департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації.

2. Говорнян Лілія Серафимівна, методист науково-методичного центру суспільно-гуманітарних дисциплін Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області.

3. Сандулова Лілія Федорівна, вчитель румунської мови та літератури (румунської і зарубіжної) Великобудської загальноосвітньої школи I-III ступенів Герцаївського району Чернівецької області, спеціаліст вищої категорії.

4. Душак Лучіка Василівна, вчитель румунської мови та літератури (румунської і зарубіжної) Купського навчально-виховного комплексу Глибоцького району Чернівецької області, спеціаліст вищої категорії, старший вчитель.

5. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З російської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою:

1. Озерова Ніна Григорівна, завідувач відділом російської мови Інституту мовознавства імені О. О. Потебні НАН України.

2. Бикова Катерина Іванівна, учитель-методист, доцент, кандидат педагогічних наук.

3. Дядечко Людмила Петрівна, професор кафедри російської мови Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філологічних наук.

4. Давидюк Людмила Володимирівна, професор кафедри методики викладання російської мови та світової літератури Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, доцент, кандидат педагогічних наук.

5. Михайловська Галина Олександрівна, завідувачка кафедри слов'янських мов і методик їх викладання Херсонського державного університету, доктор педагогічних наук.

6. Халабаджах Інна Михайлівна заступник директора з науково-методичної роботи НВК-"Міцва-613" м. Києва.

7. Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти.

З угорської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою:

1. Браун Єва Ласлівна, методист Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти.

2. Бардош Нора Степанівна, методист відділу освіти Берегівської районної державної адміністрації Закарпатської області, вчитель угорської мови і літератури.

3. Зикань Христина Імрівна, завідувач кафедри угорської філології Ужгородського національного університету, кандидат філологічних наук.

4. Кіраль Катерина Бейлівна, учитель угорської мови і літератури коледжу Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці.

5. Пердук Іболя Елемирівна, учитель-методист угорської мови і літератури Малогеєвецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Ужгородського району Закарпатської області.

6. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З молдовської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Фетеску Лариса Іванівна, методист науково-методичної лабораторії мов і літератур національних меншин Одеського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

2. Страт Любов Павлівна, вчитель-методист молдовської мови та літератури (молдовської та зарубіжної) Новоселівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I - III ступенів – ліцей» Саратського району Одеської області.

3. Пелін Галина Павлівна, психолог Новоселівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів-ліцей» Саратського району Одеської області.

4. Сирбу Любов Григорівна, член батьківського комітету Крутоярівської загальноосвітньої школи I-III ступенів Білгород-Дністровського району Одеської області.

5. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З польської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Войцева Олена Андріївна, завідувач кафедри загального та слов'янського мовознавства Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, заступник декана філологічного факультету з питань полоністичної спеціалізації, доктор філологічних наук, професор.

2. Бучацька Тетяна Григорівна, начальник Одеської філії Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки.

3. Фоміна Світлана Петрівна, завідувач сектора мов національних меншин відділу сприяння вивченню мов Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

З російської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок навчання з 1 класу):

1. Баландіна Надія Францівна, професор кафедри журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка, доктор філологічних наук.

2. Синиця Ірина Анатоліївна, професор кафедри української філології та славістики Київського національного лінгвістичного університету, доктор філологічних наук.

3. Крюченкова Олена Юріївна, доцент кафедри психолого-педагогічної та суспільно-гуманітарної освіти Одеського обласного інституту удосконалення вчителів, кандидат педагогічних наук.

4. Борзенкова Тетяна Андріївна, вчитель-методист, вчитель російської мови та літератури гімназії № 136 м. Києва.

5. Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти.

6. Хом'як Олена Броніславівна, методист сектору мов національних меншин відділу сприяння вивчення мов Інституту модернізації змісту освіти

З російської мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою (початок навчання з 5 класу):

1. Курач Лариса Іванівна, завідувач відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

2. Фідкевич Олена Львівна, старший науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат філологічних наук.

3. Корсаков Володимир Олексійович, головний редактор науково-методичного журналу "Российская словесность в школах Украины" видавництва "Педагогічна преса", голова Всеукраїнської асоціації вчителів російської мови і літератури.

4. Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

5. Хом'як Олена Броніславівна, методист сектору мов національних меншин відділу сприяння вивчення мов Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

З гагаузької мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Мілков Анатолій Миколайович, методист предметів гуманітарного циклу районного методичного кабінету відділу освіти Болградської райдержадміністрації Одеської області, вчитель-методист.

2. Кіор Іван Федорович, вчитель гагаузької мови та літератури Червоноармійського НВК Болградського району Одеської області, старший вчитель.

3. Бучацька Тетяна Григорівна, начальник Одеської філії Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

З ромської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Єрмошкін Сергій Миколайович, директор Інституту ромознавства, дійсний член Європейської академічної мережі ромських досліджень при Раді Європи.

2. Мисик Ірина Георгіївна, викладач української філології Інституту мов світу Південноукраїнського національного педагогічного університету, доктор філософських наук.

3. Семенова Олена Сергіївна, вчитель приватної школи "Неугомон" м. Одеси.

4. Бучацька Тетяна Григорівна, начальник Одеської філії Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

З болгарської мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Бузіян Наталія Степанівна, методист науково-методичної лабораторії мов і літератур національних меншин Одеського інституту удосконалення вчителів.

2. Кара Наталя Василівна, заступник директора з навчально-методичної роботи, учитель болгарської мови та літератури загальноосвітнього навчального закладу "Болградська гімназія імені Г.С. Раковського".

3. Арнаутова Наталя Анатоліївна, учитель болгарської мови та літератури освітнього закладу "Болградська гімназія імені Г.С.Раковського".

4. Фоміна Світлана Петрівна, завідувач сектору мов національних меншин відділу сприяння вивчення мов Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

5. Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

З іврит для знз з навчанням українською мовою:

1. Бакуліна Наталія Валеріївна, старший науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератур Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

2. Гурбич Сергій Ростиславович, викладач мови іврит сертифікатної програми з «Юдаїки» НаУКМА.

3. Щербак Ольга Дмитрівна, вчитель мови іврит Чернівецької спеціалізованої школи «Освітні ресурси та технологічний тренінг» I – III ступенів № 41 з вивченням єврейського етнокультурного компонента.

4. Фоміна Світлана Петрівна, завідувач сектору мов національних меншин відділу сприяння вивчення мов Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

5. Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Зі словацької мови для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням українською мовою:

1. Пахомова Світлана Миколаївна, завідувач кафедри словацької мови і літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор філологічних наук.

2. Сливка Беата Михайлівна, вчитель словацької мови і літератури Сторожницької ЗОШ I-II ступенів Ужгородського району Закарпатської області.

3. Огар-Товт Олена Володимирівна, методист обласного методичного центру при департамент освіти і науки Закарпатської обласної державної адміністрації.

4. Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти.

З інтегрованого курсу "Література" (молдовська та зарубіжна) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням молдовською мовою:

1. Фетеску Лариса Іванівна, методист науково-методичної лабораторії мов і літератур національних меншин Одеського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

2. Кьося Віра Вікторівна, вчитель-методист Новосільського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I - III ступенів – ліцей» Ренійського району Одеської області.

3. Пелін Галина Павлівна, психолог Новоселівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів-ліцей» Саратського району Одеської області.

4. Крецу Федір Анатолійович, віце-президент Всеукраїнської національно-культурної молдавської Асоціації.

5. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З інтегрованого курсу "Література" (польська та зарубіжна) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням польською мовою:

1. Лебедь Регіна Клеменсівна, учитель польської мови і літератури загальноосвітньої школи I-III ступенів ім. св. Магдалени № 10 м. Львова.

2. Корнієнко Ігор Олексійович, кандидат психологічних наук, завідувач кафедри практичної психології Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», кандидат психологічних наук.

3.Ковальова Людмила Леонідівна методист відділу гуманітарної освіти Комунального закладу Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

4.Мацькович Марія Романівна, методист Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки, кандидат філологічних наук.

5.Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки.

З інтегрованого курсу "Література" (румунська та зарубіжна) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою:

1.Остафій Ольга Романівна, головний спеціаліст департаменту освіти і науки Чернівецької обласної державної адміністрації.

2.Говорнян Лілія Серафимівна, методист науково-методичного центру суспільно-гуманітарних дисциплін Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області.

3.Васильчук Марія Дмитрівна, вчитель румунської мови та літератури (румунської і зарубіжної) Боянської загальноосвітньої школи I-III ступенів Новоселицького району Чернівецької області, спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист.

4.Георгіян Лариса Костянтинівна, вчитель румунської мови та літератури (румунської і зарубіжної) Чудейської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Сторожинецького району Чернівецької області, спеціаліст вищої категорії.

5.Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

З інтегрованого курсу "Література" (угорська та зарубіжна) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою:

1.Браун Єва Ласлівна, методист Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти, викладач угорської мови і літератури.

2. Бардош Нора Степанівна, методист відділу освіти Берегівської районної державної адміністрації Закарпатської області, вчитель угорської мови і літератури.

3. Зикань Христина Імрівна, завідувач кафедри угорської філології Ужгородського національного університету, кандидат філологічних наук.

4. Кіраль Катерина Бейлівна, учитель угорської мови і літератури коледжу Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці.

5. Пердук Іболя Елемирівна, учитель-методист угорської мови і літератури Малогеєвецької загальноосвітньої школи I-III ступенів Ужгородського району Закарпатської області.

6. Харченко Світлана Йосипівна, головний спеціаліст відділу змісту освіти, мовної політики та освіти національних меншин департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України.

З інтегрованого курсу "Література"(російська та зарубіжна) для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням російською мовою:

1. Ісаєва Олена Олександрівна, завідувач кафедри методики викладання російської мови та світової літератури Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова, професор, доктор педагогічних наук.

2.Клименко Жанна Валентинівна, професор кафедри методики викладання російської мови та світової літератури Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор педагогічних наук.

3.Корнієнко Оксана Олександрівна, професор кафедри російської та зарубіжної літератури Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, доктор філологічних наук.

4.Мельник Анжела Олегівна, доцент кафедри методики викладання російської мови та світової літератури Київського національного педагогічного університету імені М.Драгоманова, кандидат педагогічних наук.

5.Гарна Світлана Юріївна, завідувач відділу гуманітарної освіти Донецького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

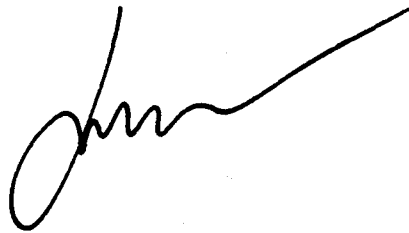
6.Снегірьова Валентина Василівна, старший науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук.

7.Силантьєва Валентина Іванівна, завідувач кафедри зарубіжної літератури Одеського національного університету імені І. І. Мечникова; старший науковий співробітник Одеської філії Інституту модернізації освіти, доктор філософських наук, професор.

8.Фоміна Світлана Петрівна, завідувач сектору мов національних меншин відділу сприяння вивчення мов Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

9.Кошкіна Жанна Олексіївна, методист вищої категорії відділу освітньої політики Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України.

Директор департаменту

Ю.Г.Кононенко